

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH SOHASIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI AMALDAGI QONUNCHILIGI VA IT-PARK MCHJ LOKAL AKTARI TALABLARIGA AMAL QILISH

- 1. Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida
komplayens tushunchasi**
- 2. Korrupsiya tushunchasi, sabablari va oqibatlari**
- 3. Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida qabul
qilingan qonunlar va lokal hujjatlar**
- 4. Korrupsion huquqbuzarlik uchun belgilangan
javobgarlik**
- 5. Komplayens sohasida xalqaro keyslar**

Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida Komplayens strukturasi faoliyatining qonunchilik asoslari

**Korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatini samarali tashkil etishga doir
qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida O'zbekiston Respublikasi
Prezidentining qarori, 06.07.2021 yildagi PQ-5177-son**

2021-yilning 1-oktabr sanasidan boshlab barcha davlat oragnlari va tashkilotlarida ichki antikorrupsion nazorat tuzilmasi tashkil etilishi lozim

Ichki antikorrupsion nazorat bo'limining vazifalari: korrupsiya faktlarini oldini olish va ogohlantirisdh bo'yicha choralar ko'rish,
Kelib chiqish sabablarini va shartlarini cheklash, Manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymaslik; Korrupsiyaga qarshi toqatsiz muhit yaratish.

KOMPLAYENS TUSHUNCHASI

Komplayens (ingliz tilidan *compliance* — rozilik, moslik; *to comply* — bajarish)

Umumiy komplayens

Qonunchilik
normalariga,regulya
tiv o'rnatilgan qoida
va standartlarga mos
bo'lish

Antikorrupsion komplayens

Tashkilot faoliyatini
antikorrupsion
qonunchilikka mosligi

Antikorrupsion komplayens maqsadlari:

Tashkilot xodimlari tomonidan yoki xodimlariga nisbatan amalga oshirilishi mumkin bo'lgan korrupsion jinoyatlar risklarini oldini olish

Tashkilotning ishchanlik obro'siga yetkazilishi mumkin bo'lgan yoki zarar yetkazishi mumkin bo'lgan risklarni oldini olish/kamaytirish

Hamkorlar va mijozlarning ishonchini oshirish

Korrupsiyaning ijtimoiy holat sifatida tushunchasi va ko'rinishi

Korrupsiya [lot. corruptio]
buzilish, sifatsizlanish, aynib
qolish.

Korrupsiyalanish [lot.
corrumpere] - kimnidir pul yoki
moddiy qimmatliklar orqali sotib
olish.

Bu tushuncha lotinchadan “correi”
va “rumpere” so'zlari birikmasi
bo'lib nimanidir buzish,
o'zlashtirish degan ma'noni
anglatadi.

**“Korrupsiyaga qarshi
kurashish to'g'risida”**

Qonuning **3-moddasiga ko'ra**
korrupsiya — shaxsning o‘z
mansab yoki xizmat mavqeyidan
shaxsiy manfaatlarini yoxud
o'zga shaxslarning manfaatlarini
ko'zlab moddiy yoki nomoddiy
naf olish maqsadida qonunga
xilof ravishda foydalanishi,
xuddi shuningdek bunday nafni
qonunga xilof ravishda taqdim
etish hisoblanadi.

«Kambis sudi» yoki «Sotilgan sudyadan terisining shilinishi»
rassom Gerard David asari 1498 yil.

Korrupsiya sabablari

Iqtisodiy sabablari:

Davlat xizmatchilarining past oyliklari,
iqtisodiy nostabillik, inflyatsiya

Ijtimoiy-madaniy sabablari:

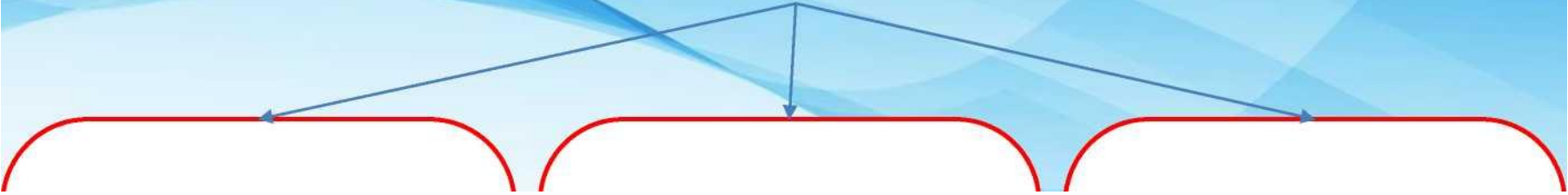
Jamiyatning moralsizlanishi;
Fuqarolarning yetarli darajada axborotga ega
bo'lmasligi va tashkiliy muammolari;
Qonunlarni bilmaslik yoki tushunmaslik;
Aholining mansabdor siyosaytga nisbatan
beparq munosabati.

Institutsional sabablari:

Davlat tashilotlari faoliyatida yopiqlik, mansabdor shaxslarning
cheksiz vakolatlari, qonunchilik tizimida shaffoflikning
yo'qligi, davlatning zaif kadrlar siyosati, davlat xizmatida
nepotizm va manfaatlar to'qnashuvi, zaif qonunchilik, nostabil
siyosiy vaziyat

Korrupsiya oqibatlari


```
graph TD; A[Korrupsiya oqibatlari] --> B[Siyosiy sohada]; A --> C[Iqtisodiy sohada]; A --> D[Ijtimoiy sohada];
```

Siyosiy sohada

- Demokratik prinsiplarni amalga oshirish imkoni yo'qligi
 - Siyosat umumxalq manfaatlariga emas, balki oligarxlar va muayyan oilalar foydasiga ishlashi
- Qonun ustuvorligi prinsipi buzilishi
- Siyosiy va sud institutlari samarasizligi
 - Hokimiyatga bo'lgan ishonchsizlik va hokimiyatning xalqdan uzoqlashishi
- Davlat statusi tushib borishi
- Haqiqiy siyosiy raqobatning yo'qligi
 - Davlat fiaskosi

Iqtisodiy sohada

- J* Budget mablag'larining samarasiz taqisomoti va sarflanishi
- *S* Biznes faoliyatini amalga oshirishda risklarning ko'pligi;
 - J* Moliyaviy va iqtisodiy risklarining ko'payishi
 - J* Narxlarning oshishi
- *S* Raqobatning buzilishi
- *S* Yashirin iqtisodiyotning oshishi, soliq tushumlari kamayishi
- J* Investitsion muhit obro'sizlanishi
 - *S* Davlat iqtisodiy ko'rsatkichlari kamayishi

Ijtimoiy sohada

- ❖ Ijtimoiy tengsizlik, kambag'allik oshishi ❖
- Hokimiyat tomonidan ijtimoiy muammolarni yechishga layoqatsizlik
- ❖ Uyushgan jinoyatchilik oshishi
- ❖ Jinoyatchilarning jazolanmasligi
- ❖ Klanlar tomonidan siyosiy va iqtisodiy hokimiyat bo'linishi ❖
- Huquq ustuvorligi jamoatchilik oldida obro'sizlantirilishi
- ❖ Ijtimoiy ziddiyatlar vujudga kelishi

atistika

2021-yilgi holatga ko'ra eng korrupsiyalashgan davlat strukturalari:

MMHMCTepCTBO
SApaBooxpaHeHHfi
PecnytaHlhfieKoiH

MuHUCTepCT
BO
3rpaBooxpaHe

MuHUCTepCT
BO
HapogHoro

OpraHIZa^u
u c
rocyracTBe

EaHKOBC
kaa c^epa

MWHMCTEPCTBO
AOWKO/iibHoro
OBPA3OBAHHH

MuHucmepcT
BO
gomkOHbHoro

O'zbekistonda korrupsiyaga qarshi kurashishning qonuniy asoslari

- 2008-yilda O'zbekiston BMT ning Korrupsiyaga qarshi kurashish konvensiyasiga qo'shilgan;
- 2010-yilda O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot Tashkilotining (OECD) korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha Istanbul harakatlar rejasiga qo'shildi. Ozarbayjon, Armaniston, Gruziya, Qozog'iston, Qirg'iziston, Mo'g'uliston, Tojikiston, O'zbekiston va Ukrainani qamrab oladi
- 03.01.2017yil. N° 419
“Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida” Qonun
- Respublika Prezidentining qaror va farmonlari
- Vazirlar Mahkamasining qarorlari
- Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligining qaror va ko'rsatmalari

BMT Korrupsiyaga qarshi kurashish konvensiyasi

Nyu-York, 2003-yil 31-oktabr

O'zbekiston Respublikasi Konvensiyaga 07.07.2008 yilda qo'shilgan. N158
Qonun 28-avgust 2008-yildan kuchga kirgan*

Sakkiz bo'lim va 71 moddadan iborat

- **Umumiy qoidalar.** Qisqacha kirish qismida Konvensiyaning maqsadi ko'rsatilgan, butun matnda ishlatiladigan atamalarning ta'riflari berilgan, Konvensiyaning ko'lami aniqlangan va ishtirokchi davlatlarning suverenitetini himoya qilish printsipi tasdiqlangan.
- **Korrupsiyaning oldini olish choralari .** Konvensiya ishtirokchi davlatlardan korrupsiyaning oldini olishga qaratilgan samarali siyosatni ishlab chiqish va amalga oshirishni talab qiladi (maxsus organi yaratish, me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqish va doimiy tahlil qilish, huquqbuzarliklar to'g'risida xabar berishga yordam beradigan chora-tadbirlarni belgilash, daromadlarni deklaratsiyalash, huquqbuzarlarga qarshi choralar ko'rish, davlat organlari faoliyati to'g'risidagi ma'lumotlarning ochiqligi va oshkoraligi va boshqalar).
- **Jinoyat.** Konvensiya ishtirokchi davlatlardan, agar ular ichki qonunchilikka muvofiq jinoiy javobgarlikka tortiladigan harakatlar sifatida ko'rib chiqilmasa, bir qator korrupsiya harakatlarini jinoiy jinoyatlar va boshqa huquqbuzarliklar sifatida tan olishni talab qiladi.
- **Xalqaro hamkorlik, shuningdek aktivlarni qaytarish.** Korrupsiyaga qarshi kurashning barcha jihatlarini (jinoyatchilarni ogohlantirish, tergov qilish, ta'qib qilish, o'zlashtirilgan aktivlarni hibsga olish va qaytarish) xalqaro hamkorlik zarurligini ko'rsatadi (dalillarni to'plash va topshirish, jinoyatchilarni topshirish, korrupsiyadan tushgan daromadlarni kuzatish, muzlatish, hibsga olish va musodara qilishda o'zaro huquqiy yordam).

■ 03.01.2017yil. ^O'RQ-419 “**Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida** Qonun

^A bo'lim va 34 moddadan iborat

- **Tushunchalar:**

korrupsiya — shaxsning o'z mansab yoki xizmat mavqeyidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o'zga shaxslarning manfaatlarini ko'zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etish;

- **korrupsiyaga oid huquqbuzarlik** — korrupsiya alomatlariga ega bo'lgan, sodir etilganligi uchun qonunchilikda javobgarlik nazarda tutilgan qilmish;

- **manfaatlar to'qnashuvi** — shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorlik shaxsning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolarning, tashkilotlarning, jamiyatning yoki davlatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat.

Korrupsiyaga qarshi kurashishining asosiy yo'nalishlari

Aholining huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini oshirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish

Tashkilotlar huquqiy savodxonlikni, shujumladan ularning mansabdor shaxslari va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi boshqa xodimlarning huquqiy bilimlari darajasini oshirish bo'yicha zarur choralarni ko'rishi kerak

Korrupsiyaning oldini olish choralari amalga oshirish

- ochiqlikni ta'minlash
- xizmat va ishga qabul qilishning shaffof tartibi
- ma'muriy va byurokratik to'siqlarni bartaraf etish
- davlat organlari o'rtasidagi munosabatlarning masofaviy shakllarini joriy etish
- ma'muriy protseduralarni batafsil tartibga solishixtiyoriy vakolatlarni cheklash
- byurokratiyaning oldini olishmanfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymaslik;
- manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelgan taqdirda, davlat organlari xodimlari darhol bevosita rahbariga xabar berishlari shart
- Hujjatlarning korrupsiyaga qarshi

ekspertizasidavlat xaridlarini joylashtirishda oshkoralik, oshkoralik va raqobat muhitini ta'minlash

- Davlat buyurtmachilari tomonidan ISO: 37001 xalqaro korrupsiyaga qarshi standartidan foydalanish nazarda tutilgan

Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni o'z vaqtida aniqlash, ularga barham berish, ularning oqibatlarini, ularga ko' maktashuvchi sabablar va shart-sharoitlarni bartaraf etish, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar sodir etilganligi uchun javobgarlikning muqarrarlari prinsipini ta'minlash

qonunchilikka rioya qilish, axloqiy xulq-atvor qoidalariga rioya qilgan holda o'z ish yoki xizmat vazifalarini xolis, xolisona, vijdonan bajarish va bunday huquqbuzarliklarni sodir etish uchun sharoit yaratadigan har qanday korrupsion huquqbuzarliklar yoki boshqa xatti-harakatlardan saqlanish

korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etishga undash maqsadida har qanday shaxsning ularga murojaat qilgan barcha holatlari, shuningdek, davlat organlarining boshqa xodimlari tomonidan sodir etilgan bunday huquqbuzarliklar to'g'risida ularga ma'lum bo'lgan har qanday faktlar to'g'risida rahbaringizni yoki huquqni muhofaza qilish organlarini xabardor qilish

Qonunda korrupsiyaga oid qoidabuzarliklar haqida xabar bergan shaxslar uchun kafolatlar belgilangan:

- 1) ular to'g'risidagi ma'lumotlar rasmiy sirni tashkil etadi va faqat qonunda nazarda tutilgan hollarda va shaxsning o'zi, shuningdek korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatni amalga oshiruvchi organ rahbarining yozma ruxsati asosida oshkor qilinishi kerak
- 2) agar ularning va ularning yaqin qarindoshlarining hayoti, sog'lig'iga, shuningdek mol-mulkiga haqiqiy tahdidni tasdiqlovchi etarli asoslar mavjud bo'lsa, korrupsiyaga qarshi kurashni amalga oshiruvchi organlar ularni himoya qilish uchun zarur choralarni ko'rishlari shart
- 3) korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar to'g'risidagi ma'lumot beruvchi shaxslar va ularning yaqin qarindoshlarining korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar to'g'risidagi xabarlar tufayli huquqlari va qonuniy manfaatlariga tajovuz qilish, shuningdek ish beruvchi tomonidan ularning mehnatga bo'lgan huquqlarini buzish yo'l qo'yilmaydi va qonun bo'yicha javobgarlikka sabab bo'ladi
- 4) korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar to'g'risida xabar bergan shaxslarni rag'batlantirish

**KORRUPSIYAGA OID HUQUQBUZARLIK HAQIDA XABAR BERGAN YOKI KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISHGA BOSHQA
TARZDA KO'MAKLASHGAN SHAXSLARNI RAG'BATLANTIRISH TARTIBI TO'G'RISIDAGI NIZOMNI TASDIQLASH HAQIDA.
O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori, 31.12.2020 yildagi 829-son**

Qaysi ishlar uchun fuqarolar rag'batlantirilishi mumkin:

- korruptsiyaga qarshi organlarga pora talab qilgan shaxs yoki ularga ma'lum bo'lgan korruptsiyaga oid huquqbuzarlik to'g'risida xabar berish asosida fuqarolar yoki fuqaroligi bo'lmagan shaxslar tomonidan korruptsiyaga qarshi huquqbuzarliklarni oshkor qilish;
- nodavlat tijorat tashkiloti yoki boshqa nodavlat tashkiloti yoki davlat organi, davlat yoki fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organi ishtirokidagi tashkilot xodimining korruptsiyaga qarshi kurashish organlariga murojaat qilish asosida pora berish taklifi yoki talabi to'g'risida yoki ularga ma'lum korruptsiyaga qarshi huquqbuzarlik to'g'risida oshkor qilishi (korruptsiyaga qarshi kurashish organlari xodimlari — o'z rahbariga murojaat asosida);
- huquqni muhofaza qilish organlari xodimlari bundan mustasno, korruptsiya jinoyati sodir etganligi uchun qidirilayotgan shaxs to'g'risidagi huquqni muhofaza qilish organlariga ariza asosida qidirilayotgan shaxsning turgan joyi to'g'risidagi ma'lumot.

Rag'batlantirish turlari va miqdori

- Mukofot miqdori jinoyatning og'irligiga va zarar/pora/talon-taroj qilingan mol-mulk miqdoriga qarab 3 BHM dan 25 BHM gacha o'zgarib turadi.
- Zarar/pora/talon-taroj qilingan mol-mulk 100 BRV dan ortiq bo'lsa, mukofot zarar/pora/talon-taroj qilingan mol-mulk miqdorining 10-15 foizini tashkil qiladi.
- Qidirilayotgan shaxsning joylashgan joyi to'g'risidagi xabarlar uchun — 5 BHM, qidirilayotgan ikki shaxsning joylashgan joyi to'g'risida — 7 BHM
- **2 BHM dan oshmaydigan minnatdorchilik xati yoki esdalik sovg'asi bilan taqdirlash**

Janubiy Koreyada, agar davlat xizmatchilari o'rtasida korruptsiya to'g'risida signal tasdiqlansa, ma'lumot beruvchi 1,7 million dollargacha mukofot olishi mumkin.

AQShda Dodd-Frank bo'yicha, qoidabuzarliklar haqida xabar bergan informatorlar 10% dan 30% gacha jarima olishlari mumkin

Qonunosti hujjatlar

- **O'zbekiston respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida,** O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 29.06.2020 yildagi PF-6013-songa asosan Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi tashkil etilgan, **O'zbekiston respublikasi korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi faoliyatini tashkil etish to'g'risida 29.06.2020 yildagi PQ-4761-songa ko'ra uning strukturasi tasdiqlangan.**
- **PQ 12.01.2022y. 88-son qarori “Korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarining samaradorligini reyting baholash tizimini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida” qaroriga ko'ra:**
2022-yil 1-iyuldan boshlab barcha davlat tashkilotlari faoliyatiga reyting baholash tizimini joriy etish
Korrupsiyaga qarshi kurashish samaradorligi ketma-ket ikki yil davomida "qoniqarsiz" baholangan davlat tashkilotlari rahbarlariga nisbatan belgilangan tartibda intizomiy javobgarlik choralari qo'llash masalasi ko'rib chiqiladi.

“KORRUPSIYAGA QARSHI MUROSASIZ MUNOSABATDA BO'LISH MUHITINI YARATISH, DAVLAT VA JAMIYAT BOSHQARUVIDA KORRUPSIYAVIY OMILLARNI KESKIN KAMAYTIRISH VA BUNDA JAMOATCHILIK ISHTIROKINI KENGAYTIRISH CHORA-TADBIRLARI TO'G'RISIDA” Prezident farmoni.

06.07.2021 yildagi PF-6257-son

Unga ko'ra:

J Agentlik tomonidan "Korrupsiya jinoyatlarini sodir etishda aybdor deb topilgan shaxslarning ochiq elektron reyestri" tashkil etildi

J Reeyestrga kiritilgan subyektlarga:

davlat xizmatiga kirish va davlat mukofotlari bilan taqdirlash; maxsus tartibda saylanadigan va tayinlanadigan lavozimlarga o'z nomzodlarini ko'rsatish;

davlat organlari huzuridagi jamoat kengashlari va idoralararo kollegial organlarga a'zolik;

ular tomonidan tashkil etilgan va (yoki) ular ishtirokida tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlarining davlat xaridlari va davlat-xususiy sheriklik to'g'risidagi bitimda ishtirokchi (ijrochi) sifatida ishtirok etishi, shuningdek davlat aktivlarini xususiylashtirish bilan bog'liq tenderlar va tanlov savdolari;

davlat ulushi 50 foizdan ortiq bo'lgan tashkilotlar va davlat ta'lim muassasalarida rahbarlik lavozimlarida faoliyatni amalga oshirish.

2022-yil 1-yanvardan boshlab davlat xizmatchilari, davlat ulushi 50 foizdan ortiq bo'lgan tashkilotlar rahbarlari va rahbar o'rinbosarlari, davlat korxonalari va muassasalari, ularning turmush o'rtoqlari va voyaga yetmagan farzandlarining daromadlari va mol-mulkini majburiy deklaratsiya qilish tizimini joriy etish. Shuningdek, davlat xizmatchilariga respublika hududidan tashqarida hisob raqamlarini ochish va egalik qilish, naqd pul mablag'larini saqlash, ko'chmas mulk va boshqa mol-mulkka egalik qilish taqiqlanadi

HMQO organlariga quyidagilar yuklangan:

Jinoyat kodeksida korrupsiya jinoyatlari toifasiga kiruvchi moddalarning aniq ro'yxatini aniqlash

korrupsiyaga oid jinoyatlar uchun belgilangan jazo choralari uzoq muddat ozodlikdan mahrum qilishgacha kuchaytirish

daromadlar va mol-mulkni deklaratsiya qilish jarayonida aniqlangan noqonuniy boyitish uchun javobgarlikni belgilash.

**KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH FAOLIYATINI SAMARALI TASHKIL ETISHGA DOIR
QO'SHIMCHA CHORA-TADBIRLAR TO'G'RISIDA**

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 06.07.2021 yildagi PQ-5177-son

J 2021 - yil 1-sentabrdan boshlab davlat hokimiyati va boshqaruvi organlariga, davlat unitar korxonalari va muassasalariga, shuningdek davlat ulushi 50 foizdan ortiq bo'lgan tashkilotlarga (keyingi o'rinlarda davlat organlari va tashkilotlari deb ataladi) ochiq tanlov yo'li bilan ishga qabul qilishni nazarda tutuvchi tartibni joriy etish, shuningdek, o'tkazilayotgan tanlov sinovlarini Internet tarmog'ida nazorat qilishni ta'minlash

J Real vaqt rejimida 2021-yil 1-oktabrdan boshlab barcha davlat organlari va tashkilotlarida korrupsiyaga qarshi ichki nazorat bo'linmalari faoliyati tashkil etilishi kerak

J Davlat xaridlari doirasida tuziladigan shartnomalarda korrupsiyaga qarshi bandni ishlab chiqish Tender (tanlov) shaklida amalga oshiriladigan davlat xaridlari bo'yicha sheriklarni (kontragentlarni) tekshirish tartibini belgilash.

BMecre Mbi no6eflMM KoppynflMio!

Xalqaro hujjatlar

- 1) OECDning "xalqaro tijorat bitimlarini amalga oshirishda xorijiy mansabdor shaxslarning poraxo'rlikiga qarshi kurashish to'g'risida"gi konvensiyasi
- 2) Korruptsiya uchun fuqarolik javobgarligi to'g'risidagi Konventsia (Strasburg)
- 3) Korruptsiya uchun jinoiy javobgarlik to'g'risidagi Konventsia qabul qilingan sana: 27.01.1999 (Strasburg).
- 4) Chet elda korruptsiya amaliyotiga qarshi kurash to'g'risidagi qonun (FCPA) - AQSh Poraxo'rlikka qarshi qonun (UKBA) - Buyuk Britaniya

FCPA va UKBA qonunlarining subyekti AQSh va B.Britaniya bilan aloqaga kirishgan istalgan tashkilot bo'lishi mumkin

FCPA 'ga zidharakatlar uchun javobgarlik

Ericsson ishi

Ericsson menejerlaridan biri, Efiopiya va Shvetsiya fuqarosi Afevork Bereket davlat shartnomalari uchun amaldorlarga katta pora berganlikda ayblanmoqda. Tergovga ko'ra, u Jibuti ijro etuvchi hokimiyati va davlat telekommunikatsiya kompaniyasi amaldorlariga 20,3 million yevro (24 million dollar) qiymatidagi shartnoma olish uchun 2,1 million dollarlik pora to'lashda yordam bergan

Prokurorlarning ta'kidlashicha, janob Bereket 2010-2014 yillarda Afrikadagi Ericsson kompaniyasidan uzoq muddatli ish safari paytida pora olish sxemasida qatnashgan. Ayblov xulosasiga ko'ra, 2010 yildan 2014 yilgacha u boshqa shaxslar bilan birgalikda Ericsson sho'ba korxonasini konsalting kompaniyasi bilan soxta shartnoma tuzishga va pora yashirish uchun soxta hisob-fakturalarni tasdiqlashga majbur qilgan.

Prokurorlarning so'zlariga ko'ra, u konsalting kompaniyasi egasi va pora olgan yuqori lavozimli amaldorlardan biri o'rtasidagi nikoh munosabatlarini oshkor qilmagan keng qamrovli yuridik ekspertiza hisobotini tuzishda yordam bergan. Ushbu sxema doirasida Janob Bereket Ericssonni AQShdagi bank hisobvaraqlari orqali pul o'tkazishga majbur qildi.

Jarima 1 milliard dollarni tashkil etdi

Sud materiallariga ko'ra, 2005 yilda Makedoniya hukumati aloqa bozorini liberallashtirish va unda yangi operatorlarning paydo bo'lishi masalasini ko'rib chiqdi. Yangi Qonunchilik qabul qilinishiga to'sqinlik qilish maqsadida Magyar Telekom rahbarlari vositachilar va maslahatchilar zanjiri orqali yangi operatorlarga litsenziyalar berishni kechiktirish evaziga amaldorlarga 6 million dollar to'lashdi.

Pora to'rtta soxta shartnoma doirasida to'langan, ikkita shartnoma orqaga qaytarilgan, kontragentlar soxta deb ko'rsatilgan va shartnoma bo'yicha to'lovlar 5 million dollardan oshganiga qaramay, shartnoma bo'yicha xizmatlar ko'rsatilmagan. Kompaniyalar birgalikda (1) Adliya departamenti va qimmatli qog'ozlar va birjalar bo'yicha komissiyaga 95 million dollar to'lashdi (Makedoniya va Chernogoriyadagi xorijiy amaldorlarga pora berish, shuningdek buxgalteriya ma'lumotlarini buzish va noto'g'ri moliyaviy hisobot uchun), (2) muvofiqlik tizimini ishlab chiqishi va amalga oshirishi kerak, (3) va ikki yil ichida ichki nazoratning zaif tomonlarini bartaraf etish va FCPA buzilishlarining takrorlanishining oldini olish bo'yicha ko'rilgan choralar to'g'risida regulyatorlarga hisobot bering.

Deutsche Telekom AQSh qimmatli qog'ozlar va birjalar bo'yicha komissiyasi bilan alohida bitim tuzdi, Magyar Telekom moliyaviy ko'rsatkichlarini aks ettirish nuqtai nazaridan konsolidatsiyalangan moliyaviy hisobotlarni noto'g'ri talqin qilishda aybni tan oldi va 4,36 million dollar jarima to'lashga rozi bo'ldi. Deutsche Telekom FCPA-ning aniq va ishonchli buxgalteriya hisobini yuritish talablarini buzganligi uchun jarimaga tortildi, chunki kompaniya o'z hisobotlarida (20-f shakli) sho'ba korxonaning noto'g'ri hisobotlarini birlashtirdi.

ISO 37001 Standarti - korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini tashkil etish.

ISO 37001 standarti talablarni belgilaydi va tashkilot ichida poraxo'rlikka qarshi kurash tizimini yaratish, amalga oshirish, saqlash va takomillashtirish bo'yicha tavsiyalarni o'z ichiga oladi.

Standart quyidagi mavzularga bag'ishlangan: davlat, xususiy va notijorat sektorida poraxo'rlik; tashkilot tomonidan poraxo'rlik; uning nomidan yoki uning manfaati uchun faoliyat yuritadigan tashkilot xodimlari tomonidan poraxo'rlik; tashkilotning biznes sheriklari tomonidan poraxo'rlik; tashkilot xodimlari va biznes sheriklariga pora berish va boshqalar.

Standart poraxo'rlik holatlarining oldini olish va aniqlash bo'yicha bir qator chora-tadbirlarni o'z ichiga oladi, ular korrupsiyaga qarshi siyosatni ishlab chiqish, korrupsiyaga qarshi faoliyat uchun mas'ul shaxsni tayinlash, xodimlarni o'qitish, xavf darajasini baholash va loyihalar va biznes sheriklarini huquqiy baholash, moliyaviy va tijorat nazoratini amalga oshirish, hisobotlarni tayyorlash va tergov protseduralarini o'tkazish.

Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida local hujjattlar

- >«UMS» MCHJ xodimlari ish faoliyati etikasi**
- >«UMS MCHJ Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati**
- >«Manfaatlar to'qnashuviga qarshi kurashish» siyosati**
- >Sovg'alar va tadbirlar to'g'risida Nizom**

HOJHTHKA nPOTHBO^EHCTBHM KOPPyH^HH OOO «UMS»

Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi prinsiplari:

Qonuniylik

Korrupsiyaga toqatsizlik - Kompaniya o'z faoliyatining barcha sohalarida korrupsiyaning barcha shakllari va ko'rinishlariga toqat qilmaydi. Kompaniya xodimlariga korrupsiya xavfini tug'diradigan faoliyatda bevosita yoki bilvosita ishtirok etish qat'iyan man etiladi

Ochiqlik va shaffoflik

korrupsiyaga qarshi choralarning profilaktik tabiati
korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar uchun
javobgarlikning muqarrarlighi
to'g'ridan-to'g'ri rahbariyatga murojaat qiling
tegishli tekshiruv olib boriladi

Korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan talablar

Xodimlar o'z vazifalarini vijdonan bajarishlari shart

Xodimlar o'zlarining to'g'ridan-to'g'ri yoki yuqori darajadagi rahbarlarini va/yoki muvofiqlik bo'limini, har qanday shaxslarning korrupsion huquqbuzarliklarni sodir etishga undash uchun ularga murojaat qilgan barcha holatlari, shuningdek boshqa xodimlar tomonidan sodir etilgan korrupsion huquqbuzarliklar to'g'risida xabardor qilishlari shart.

Manfaatlar to'qnashuvini boshqarish: xodimlar manfaatlar to'qnashuvi haqida xabar berishlari shart

Sovg'alarni tartibga solish: mustaqil qaror qabul qilishga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan sovg'alar va vakillik xarajatlarini qabul qilish taqiqlanadi

Jamiyat xodimlarining tadbirlarda ishtirok etishiga faqat belgilangan shartlar bajarilgan taqdirdagina yo'l qo'yiladi

Xodimlarni tanlash, sertifikatlash va baholash jarayoni, shuningdek bonuslar va boshqa rag'batlantirish choralari shaffof, teng va xolis bo'lishi kerak.

Nomzodlar/xodimlarga jamiyatda asossiz imtiyozlar berish, kadrlar masalalari bo'yicha qarorlar qabul qilish, lavozimga ko'tarilish va h. k. ularning kasbiy va malakaviy fazilatlari bilan bog'liq bo'lmagan sabablarga ko'ra

Jamiyatning xayriya faoliyati amaldagi qonunchilikka muvofiq bo'lishi kerak, biznesni yuritish uchun foyda olish evaziga berilmasligi kerak yoki qaror qabul qilish yoki qabul qilingan qaror uchun haq to'lashga ta'sir qilish usuli sifatida siyosiy partiyalar, tashkilotlar, harakatlar va birlashmalarni moliyalashtirishga yo'naltirilishi mumkin emas, barcha bepul to'lovlar jamiyat Kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlanishi va ushbu Kodeksning jamiyatning ichki harakatlari

Ichki hujjatlarning korrupsiyaga qarshi ekspertizasi Kontragentlar va uchinchi shaxslar bilan shaffof va samarali hamkorlik

Jamiyat xodimlariga quyidagilar taqiqlanadi

- To'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita, shaxsan yoki vositachilar orqali har qanday korruptsiya harakatlarida, ya'ni pul mablag'larini, qimmatli qog'ozlarni, boshqa mol-mulkni, mulkiy xizmatlarni, boshqa mulkiy huquqlarni olish, talab qilish, tovlamachilik, taklif qilish, va'da berish va berishda ishtirok etish. pora beruvchining manfaati uchun xodim tomonidan harakat yoki harakatsizlik uchun mulkiy huquqlar, rasmiylikni soddalashtirish uchun to'lovlarni qabul qilish belgilangan qoidalarini chetlab o'tib, pora olish uchun va boshqa noqonuniy maqsadlarda shaxsning rasmiy mavqeidan noqonuniy foydalanishi;
- Davlat xizmatchilari bilan hamkorlik qilishda ularga rasmiy qarorlar qabul qilishga noqonuniy ta'sir ko'rsatish maqsadida ularga qadriyatlar berish;
- Manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yish;
- Mustaqil qaror qabul qilishga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan sovg'alar va vakillik xarajatlarini qabul qilish;
- Shaxsiy maqsadlar uchun o'z lavozimingiz va ta'siringizdan va jamiyatga tegishli mulkingizdan foydalaning;
- Shaxsiy manfaatlarining jamiyat manfaatlariga ta'sir qilishiga yoki ularga zid bo'lishiga yo'l qo'yingbelgilangan protseduralar yoki harakatlar , xizmatlar va boshqa moddiy va nomoddiy tovarlarni bajarish bilan bog'liq standart protseduralarning bajarilishini ta'minlash yoki tezlashtirish maqsadida rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlarni amalga oshirish, ya'ni tegishli qonun hujjatlarida va normativ-huquqiy hujjatlarda nazarda tutilmagan noqonuniy ravishda taqdim etilgan pul mablag'lari, mol-mulk, mulkiy huquqlar

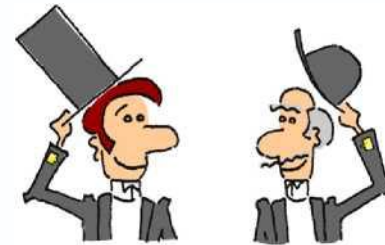
"UMS" MCHJ XODIMLARINING ISHBILARMONLIK XULQ-ATVORI VA ETIKASI QOIDALARI

- **Professional faoliyat umumiy talablari:**

- > xushmuomala, do'stona, diqqatli bo'lish, hamkasblar va boshqa shaxslar bilan to'g'ri munosabatda bo'lish.
- > hamkasblar va boshqa shaxslar bilan muloqotda halol, adolatli, kamtar, vazmin va samimiy bo'lish;
- > jamiyatda sog'lom axloqiy muhitni saqlash, mehnat jamoasida xayrixoh ish muhitini shakllantirishga ko'maklashish va uni mustahkamlashga yordam berish choralarini ko'rish
- > fuqarolarning jinsi, irqi, millati, fuqaroligi, tili, dini, ijtimoiy kelib chiqishi, dini, ijtimoiy mavqei bo'yicha kamsitishga olib keladigan harakatlar (harakatsizlik) sodir etilishining oldini olish
- > irqilar va boshqa davlatlar xalqlarining urf-odatlarini va milliy an'analariga bag'rikenglik va hurmat ko'rsatish, turli etnik, ijtimoiy guruhlar va konfessiyalarning madaniy va boshqa xususiyatlarini hisobga olish, millatlararo va dinlararo totuvlikni targ'ib qilish
- > davlat va jamiyat manfaatlariga zarar etkazadigan, jamiyat faoliyati samaradorligini pasaytiradigan harakatlardan (harakatsizlikdan) voz kechish o'z xatti-harakatlari uchun jamoatchilik tomonidan

tanqid qilinmaslik, tanqid uchun ta'qib qilinmaslik, o'z ishidagi kamchiliklarni bartaraf etish uchun asosli va konstruktiv tanqidlardan foydalanish choralarini ko'rish

mehnat jamoasidagi hamkasblarning sha'ni va qadr-qimmatini kamsitadigan shaxsiy va kasbiy fazilatlarni muhokama qilishdan saqlanish

Xizmat etikasi talablari

- o'z xizmat vazifalarini vijdonan, halol va yuqori professional darajada bajarish
- rasmiy intizomga qat'iy rioya qiling, ish vaqtidan oqilona va samarali foydalaning
-
- jamiyat mol-mulkiga (shu jumladan, agar jamiyat ushbu mol-mulkning xavfsizligi uchun javobgar bo'lsa, jamiyat tomonidan saqlanadigan uchinchi shaxslarning mol-mulkiga) va boshqa xodimlarga^ ehtiyot bo'ling
- zudlik bilan to'g'ridan-to'g'ri yoki yuqori rahbarga odamlarning hayoti va sog'lig'iga, jamiyat mulkining xavfsizligiga tahdid soladigan vaziyat to'g'risida xabar bering
- xizmat ma'lumotlari va ommaviy nutqlarni taqdim etish uchun jamiyatda belgilangan qoidalarga rioya qiling
- yuqori turuvchi davlat organlari va tashkilotlari hamda mansabdor shaxslar tomonidan o'z vakolatlari doirasida qabul qilingan qaror va topshiriqlarni, shuningdek belgilangan vazifalarni o'z vaqtida va sifatli bajarish
- davlat organlari va tashkilotlariga, mansabdor

shaxslarga va shaxsiy masalalar bo'yicha boshqa shaxslarga o'z xizmat mavqeidan foydalangan holda ta'sir ko'rsatmaslik

inson va fuqaroning huquq va erkinliklarini tan olish, ularga rioya qilish va himoya qilish jamiyat faoliyatining asosiy mazmuni va mazmunini belgilaydi, deb asoslang

xodimning o'z vazifalarini vijdonan bajarishiga shubha tug'diradigan xatti - harakatlardan voz kechish, shuningdek, uning obro'siga yoki jamiyatning obro'siga putur etkazadigan nizoli vaziyatlardan qochish

Xodimning ish tashqari vaqtda o'zini tutishi

- umumiy qabul qilingan xulq-atvor va axloq qoidalariga rioya qiling va ularga zid bo'lgan harakatlardan saqlaning;
- jamoat joylarida (kafelar, restoranlar va boshqa ko'ngilochar muassasalar) o'zini tutish qoidalariga rioya qiling, boshqalarning e'tiborini jalb qiladigan ortiqcha va salbiy harakatlardan qoching;
- milliy urf-odatlar, qadriyatlar va an'analarni hurmat qiling;
- isrofgarchilik, shuhratparastlik, buzuqlik, mastlik va boshqa salbiy xatti-harakatlardan saqlaning;
- jamiyat faoliyati bilan bog'liq masalalarni muhokama qilmaslik, rasmiy ravishda e'lon qilingan ma'lumotlardan tashqari;
- jamoat tartibi va xavfsizligiga qarshi harakat qilmaslik, boshqalarni bunday noqonuniy harakatlarga jalb qilmaslik yoki rag'batlantirmaslik;
- xizmat transportidan xizmat faoliyatidan tashqari shaxsiy va boshqa maqsadlarda foydalanmaslik;
- ish bilan bog'liq bo'lmagan boshqa shaxslar oldida xizmat ma'lumotlarini muhokama qilmaslik;
- shaxsiy transport vositalaridan foydalanish qoidalariga rioya qilish, yo'l harakati qoidalariga qat'iy rioya qilish;
- belgilangan me'yorlar doirasida tashqi ko'rinishni saqlash, kamtarona kiyinish, boshqalarning e'tiborini jalb qilmaslik.

Korrupsiyaga qarshi kurashish uchun xodimlarning majburiyatlari

o'z vazifalarini bajarishda halollik, xolislik va adolatni namoyon etish, korrupsion xavfli xatti-harakatlarning oldini olish (boshqalar tomonidan pora berish va'dasi yoki taklifi sifatida qabul qilinishi mumkin bo'lgan[^] xatti-harakatlar, pora olishga rozilik yoki pora berishni so'rash yoki boshqa korrupsiya huquqbuzarligini sodir etish imkoniyati sifatida)

korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi har qanday[^] qonun buzilishlariga qarshi kurashish

ish safari, nazorat tadbirlari va boshqalar paytida boshqa shaxslar hisobidan mehnat faoliyati bilan bog'liq har qanday xarajatlarni amalga oshirmaslik

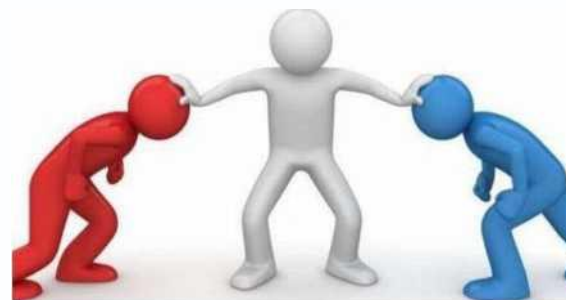
korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etishga undash maqsadida har qanday shaxsning xodimiga murojaatining barcha holatlari to'g'risida xabardor qilish; jismoniy va yuridik shaxslardan (sovg'alar, pul mukofotlari, kreditlar, moddiy xizmatlar, o'yin-kulgi, dam olish, transportdan foydalanganlik uchun to'lovlar va boshqa mukofotlar)ish majburiyatlari bajarilishi munosabati bilan haq olmaslik.

manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishining oldini olish va manfaatlar to'qnashuvining yuzaga kelgan holatlarini hal qilish choralarini ko'rish, manfaatlar to'qnashuviga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo'lgan shaxsiy manfaatlarni o'z vazifalarini bajarishda oldini olish,

paydo bo'lgan manfaatlar to'qnashuvi yoki uning yuzaga kelishi mumkinligi to'g'risida bevosita rahbariga xabar berish.u bu haqda bilishi bilanoq.

har qanday shaxsiy, mulkiy (moliyaviy) va boshqa manfaatlarning o'z vazifalarini vijdonan bajarishiga to'sqinlik qiladigan ta'siri bilan bog'liq harakatlarni istisno qilish

ishlab chiqilayotgan mahalliy hujjatlar va boshqa hujjatlarga biron bir shaxs, guruh yoki muassasa manfaatlari nuqtai nazaridan murojaat qilmaslik va ularning manfaatlarini ifoda etishga yo'l qo'ymaslik

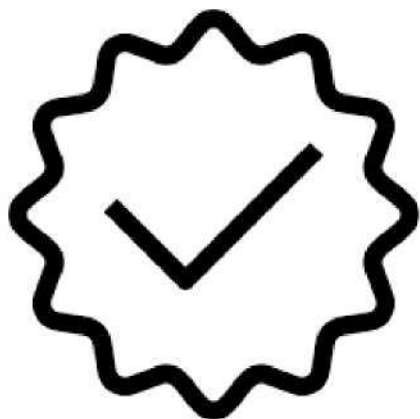

Rahbarlarga qo'shimcha talablar:

- bo'ysunuvchilar uchun professionallik, benuqson obro' -e'tibor namunasi bo'lishga intilish, jamiyatda yoki uning bo'linmasida samarali ishlash uchun qulay bo'lgan axloqiy va psixologik muhitni shakllantirishga hissa qo'shish
- korrupsiyaning oldini olish, unga ishonib topshirilgan bo'linma xodimlarining korrupsion xavfli xatti-harakatlarga yo'l qo'yishiga yo'l qo'ymaslik, shaxsiy xatti-harakatlari bilan halollik, xolislik va adolat namunasini ko'rsatish choralarini ko'rish
- xodimlarni siyosiy partiyalar, jamoat birlashmalari va diniy tashkilotlar faoliyatida ishtirok etishga majburlash holatlarining oldini olish
- agar u kompaniya xodimida manfaatlar to'qnashuviga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo'lgan shaxsiy manfaatdorlik paydo bo'lganligi to'g'risida xabardor bo'lsa, manfaatlar to'qnashuvining oldini olish yoki hal qilish choralarini ko'ring

Taqiqlanadi:

- jinsi, yoshi, irqi, millati, tili, fuqaroligi, ijtimoiy, mulkiy yoki oilaviy ahvoli, siyosiy yoki diniy imtiyozlari bo'yicha kamsituvchi xarakterdagi har qanday bayonot va harakat
- qo'pollik, kamsituvchi ohangning namoyon bo'lishi, takabburlik, noxolis izohlar, noqonuniy, noloyiq ayblovlarni taqdim etish
- tahdidlar, haqoratli iboralar yoki replikalar, normal muloqotga to'sqinlik qiladigan yoki noqonuniy xatti-harakatlarni keltirib chiqaradigan harakatlar
- jamiyat faoliyatiga nisbatan jamoatchilik bayonotlari, hukmlari va baholari, agar bu ularning ish vazifalariga kirmasa.

Jamiyat nomidan rasmiy ommaviy bayonotlar faqat jamiyat Bosh direktori yoki matbuot kotibi tomonidan berilishi mumkin. Jamiyat faoliyati to'g'risida har qanday izoh berish yoki matbuot savollariga mustaqil ravishda javob berish qat'iyan man etiladi. Xodim ommaviy axborot vositalaridan har qanday masalani jamiyat matbuot kotibiga yuborishi shart

Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi qonun hujjatlari normalarini va/yoki korrupsiyaga qarshi kurashish talablari va tartib-taomillarini buzgan jamiyat xodimlari, ularning lavozimi, ish staji va boshqa omillaridan qat'i nazar, o'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida va jamiyatning ichki hujjatlarida nazarda tutilgan asoslar doirasida va asoslarda javobgarlikka tortiladi.

Huquqbuzarliklar haqida xabar berish uchun aloqa kanallari

Jamiyat xodimlarining xatti-harakatlarining qonuniyligi yoki axloqiga shubha tug'lsa, shuningdek, kompaniya xodimlari tomonidan korruptsiya yoki boshqa qonunbuzarliklar to'g'risida shubha tug'lsa, ular to'g'ridan-to'g'ri muvofiqlik bo'limiga, shuningdek jamiyatda joriy etilgan aloqa kanallari orqali ochiq xabar qilinishi mumkin:

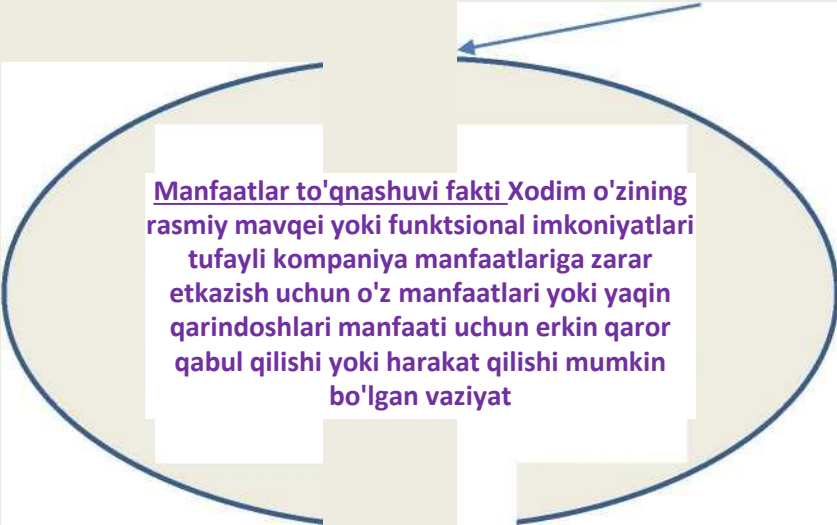
Elektron pochta: hotline@mobi.uz;

- jamiyatning rasmiy kanallari va ijtimoiy media sahifalari orqali:
- Telegram (https://chatmobiuz_bot.t.me), Facebook (<https://www.facebook.com/mobiuz.uzbekistan>), Instagram (<https://instagram.com/mobiuz.uzbekistan>);
- Qaynoq aloqa liniyasi: 0870.
- yozma ravishda (ariza beruvchi tomonidan shaxsan, pochta orqali, ataylab, faksimil aloqa orqali, boshqa etkazib berish usullari orqali).

Ma'lumot bergan shaxs to'g'risidagi ma'lumotlarning maxfiyligi kafolatlanadi.

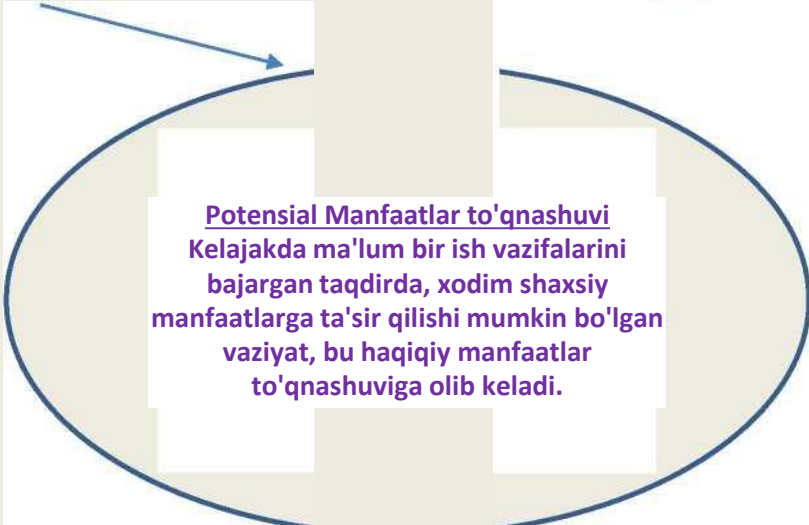
Manfaatlar to'qnashuvini boshqarish

manfaatlar to'qnashuvi — shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorlik shaxsning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolarning, tashkilotlarning, jamiyatning yoki davlatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat.

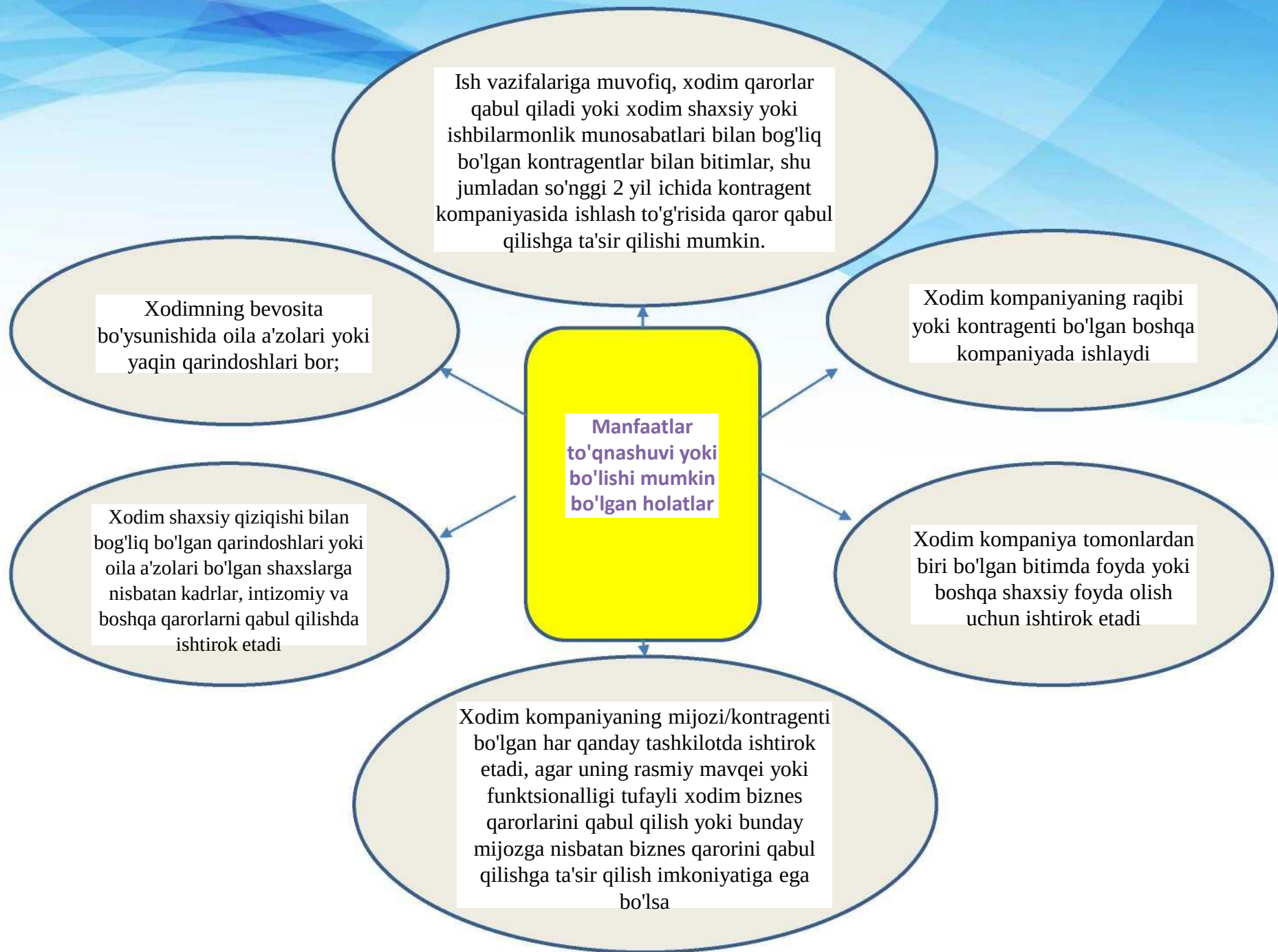
The diagram shows a large, light-blue oval shape. Inside the oval, there is a white rectangular box containing text. A blue arrow points from the top right of the oval towards the text box. The text describes a conflict situation where an employee's official position or functional capabilities may harm the company's interests or the interests of close relatives, leading to a free decision or action.

Manfaatlar to'qnashuvi fakti Xodim o'zining rasmiy mavqei yoki funktsional imkoniyatlari tufayli kompaniya manfaatlariga zarar etkazish uchun o'z manfaatlari yoki yaqin qarindoshlari manfaati uchun erkin qaror qabul qilishi yoki harakat qilishi mumkin bo'lgan vaziyat

The diagram shows a large, light-blue oval shape. Inside the oval, there is a white rectangular box containing text. A blue arrow points from the top left of the oval towards the text box. The text describes a potential conflict situation where, in the future, an employee's performance of certain duties may harm the interests of the company or its close relatives, leading to a real conflict of interests.

Potensial Manfaatlar to'qnashuvi Kelajakda ma'lum bir ish vazifalarini bajargan taqdirda, xodim shaxsiy manfaatlarga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan vaziyat, bu haqiqiy manfaatlar to'qnashuviga olib keladi.

MT boshqarish etaplari

MT aniqlash:

- > Ishga qabul qilishda - "manfaatlar to'qnashuvini ochish" shaklini to'ldirish orqali
- > Vujudga kelishi bilan (kompaniyalarda aksiyalar yoki ulushlarni o'tkazish, sotib olish, oila a'zosi yoki yaqin qarindoshi
- > UMS MChJning mijozi, etkazib beruvchisi yoki raqobatchisi bo'lgan kompaniyaga ishga kirish va HK).
- > Yillik rahbarlikni sertifikatlash jarayonidamurojaatlar, aloqa kanallari orqali axborot yoki ommaviy axborot vositalarida materiallar kelib tushganda

MT baholanishi

I

MT tartibga solinishi

- kompaniya xodimiga xodimning shaxsiy manfaatlari bilan bog'liq bo'lishi mumkin bo'lgan kompaniyaning aniq ma'lumotlariga kirishni cheklash
- kompaniya xodimining manfaatlar to'qnashuvi ta'sirida bo'lgan yoki ta'sir qilishi mumkin bo'lgan masalalarni muhokama qilish va qaror qabul qilish jarayonida ishtirok etishdan ixtiyoriy ravishda voz kechishi yoki doimiy yoki vaqtincha to'xtatib qo'yilishi;
- xodimning vazifalari va mehnat funksiyalari doirasini qayta ko'rib chiqish va o'zgartirish;
- xodimni ko'rib chiqilayotgan manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq bo'lmagan mehnat funksiyalarini bajarilishini ta'minlaydigan lavozimga o'tkazish;
- xodimning tashabbusi bilan mehnat shartnomasini ixtiyoriy ravishda bekor qilish;
- kompaniya tashabbusi bilan mehnat shartnomasini bekor qilish (agar asoslar mavjud bo'lsa va amaldagi qonunchilikka muvofiq);
- xodimning kompaniya manfaatlari bilan ziddiyatni keltirib chiqaradigan shaxsiy manfaatlaridan voz kechishi;

Xodim majburiyatlari:

faqat kompaniya manfaatlariga amal qiling;

shaxsiy manfaatlarining kompaniya manfaatlari bilan yuzaga kelishi mumkin bo'lgan yoki haqiqiy ziddiyatini qabul qilish munosabati bilan kompaniyaning qonuniy manfaatlarini buzganlik uchun qonuniy javobgarlik boshlanganligi va uning oldini olish yoki hal qilish choralarini ko'rmaslik oqibatlari to'g'risida xabardor bo'lish;

manfaatlar to'qnashuvini hal qilishda faol ishtirok etish va yordam berish; uning shaxsiy manfaatlari, oilaviy aloqalari, do'stligi yoki boshqa munosabatlari, shaxsiy yoqtirishlari va yoqtirmasliklari kompaniyada ishlash bilan bog'liq qabul qilingan qarorlarning ob'ektivligiga ta'sir qilmasligini ta'minlash;

shaxsiy manfaatlari kompaniya manfaatlariga zid bo'lgan har qanday vaziyat yoki holatlardan qochish

Xodimlar zudlik bilan bevosita rahbar va muvofiqlik bo'limini potentsial va haqiqiy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida xabardor qilishlari shart

XODIMNING MANFAATLAR TO'QNASHUVI FAKTINI YASHIRISHI, SHUNINGDEK, XODIM O'ZI TARAFDOR BO'LGAN MANFAATLAR TO'QNASHUVINING OLDINI OLISH YOKI HAL QILISH CHORALARINI KO'RMASLIGI, SHU JUMLADAN USHBU HARAKATLAR ISH BERUVCHIGA HAR QANDAY SALBIY OQIBATLARGA OLIB KELGAN YOKI OLIB KELISHI MUMKIN BO'LGAN HOLLARDA., jamoat shartnomasi 2.24.7-bandiga muvofiq bir martalik qo'pol qoidabuzarliklarga taalluqlidir

"UMS "MChJdagi sovg'alar va biznes tadbirlari to'g'risida" gi Nizom

Sovg'a uchinchi shaxslarfoydasiga berilgan yoki olgan har qanday qiymat, foyda yoki foyda bepul

Biznes sovg'asi- bu uchinchi shaxsdan olingan yoki "UMS" MChJ xodimi tomonidan ular o'rtasida mavjud bo'lgan ishbilarmonlik munosabatlari, ishbilarmonlik munosabatlarini o'rnatish va qo'llab-quvvatlash vositasi va umumiy qabul qilingan xushmuomalalikning namoyon bo'lishi munosabati bilan unga berilgan buyum.

Sovg'alarga talablar:

- jamiyat faoliyatining qonuniy maqsadlari yoki davlat/diniy bayramlar, esdalik sanalari, yubil boshqalar bilan bevosita bog'liq bo'lishi kerak.;
- sovg'a narxi 4 BHM dan oshmaydi (bugungi kunda bu 1 320 000 so'm) oqilona asosli, mutanosib va hashamatli mahsulotlar bo'lmasligi kerak;
- oluvchining o'ziga Yuklangan xizmat va lavozim vakolatlari (majburiyatlari) bilan bog'liq holda xolis va adolatli qarorlar qabul qilish qobiliyatini buzmaslik;
- xizmat, harakat, harakatsizlik, kelishuv, homiylik, huquqlarni berish, bitim, kelishuv, litsenziya, ruxsatnoma va boshqalar to'g'risida aniq qaror qabul qilish uchun yashirin mukofotni ifodalamang. yoki boshqa noqonuniy yoki axloqsiz maqsad bilan oluvchiga ta'sir o'tkazishga urinish;
- bunday sovg'alar oshkor qilingan taqdirda kompaniya uchun obro' - e'tibor xavfini yaratmang;
- qonun hujjatlarida, shuningdek qabul qiluvchiga nisbatan qo'llaniladigan boshqa tartiblarni buzmaslik
- qabul qiluvchiga hech qanday axloqiy majburiyat yuklamaslik;
- zarur, jamiyatda o'rnatilgan, muvofiqlashtiruvchi protseduralardan o'tish, yuqori rahbar tomonidan ruxsat etilgan va puxta hujjatlashtirilgan.

Yo'l qo'yilmaydi

- Pul shaklidagi sovg'alar va ularning ekvivalentlari (masalan, sovg'a sertifikatlari yoki sovg'a kartalari, cheklar, kreditlar, oltin, qimmatli qog'ozlar va boshqalar);
- Sovg'alar, agar ular nomaqbul, haqoratli yoki jamiyatning korporativ qadriyatlariga zid bo'lsa;
- Tender (tanlov tanlovi) o'tkazish, nazorat organining (komissiya, ekspert guruhi) qarorini qabul qilish, narx to'g'risidagi muzokaralar davomida, xarid qilish yoki boshqa tijorat qarorini qabul qilish jarayonida taklif etiladigan sovg'alar;
- O'zR qonunchiligi va jamiyatning lokal hujjatlari talablarini buzadigan sovg'alar.

**BHM
MAH
ME!**

BAJKHAH MHΠOPNIAUMH

Xodimlar tomonidan uchinchi shaxslardan (sheriklar, kontragentlar va boshqalar) olingan barcha sovg'alar, ularning narxidan qat'i nazar, ro'yxatdan o'tkazilishi kerak. Xodim sovg'a haqida elektron pochta manziliga xabar berishi shart hotline@mobi.uz yoki omaksudova@mobi.uz, sovg'ani olgandan keyin keyingi ish kunidan kechiktirmay.

Mustasno holatlar:

J Gullar

J Iste'mol tovarlari

J Konselyariya mollari

Agar sovg'aning narxi belgilangan chegaradan oshsa yoki local hujjatlarning boshqa talablariga javob bermasa nima qilish kerak?

S Sovg'adan voz kechish

Agar rad etishning iloji bo'lmasa, siz to'g'ridan-to'g'ri rahbarga xabar berishingiz yoki muvofiq bo'limiga murojaat qilishingiz kerak. Bunday sovg'a bilan bog'liq masala kompaniyaning axloq qoidolari va korrupsiyaga qarshi kurash komissiyalarini ko'rib chiqadi

Kompaniya xodimlarining xalqaro va boshqa tashkilotlarning taklifiga binoan biznes tadbirlarida ishtirok etishi

tadbir O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga, siyosat tamoyillari va talablariga va kompaniyaning boshqa ichki hujjatlariga mos keladi;

tadbir kompaniya yoki taklif qiluvchi tomonning qonuniy manfaatlariga xizmat qiladi;

tadbirning maqsadi kompaniya xodimlarining qaror qabul qilishiga ta'sir qilish emas;

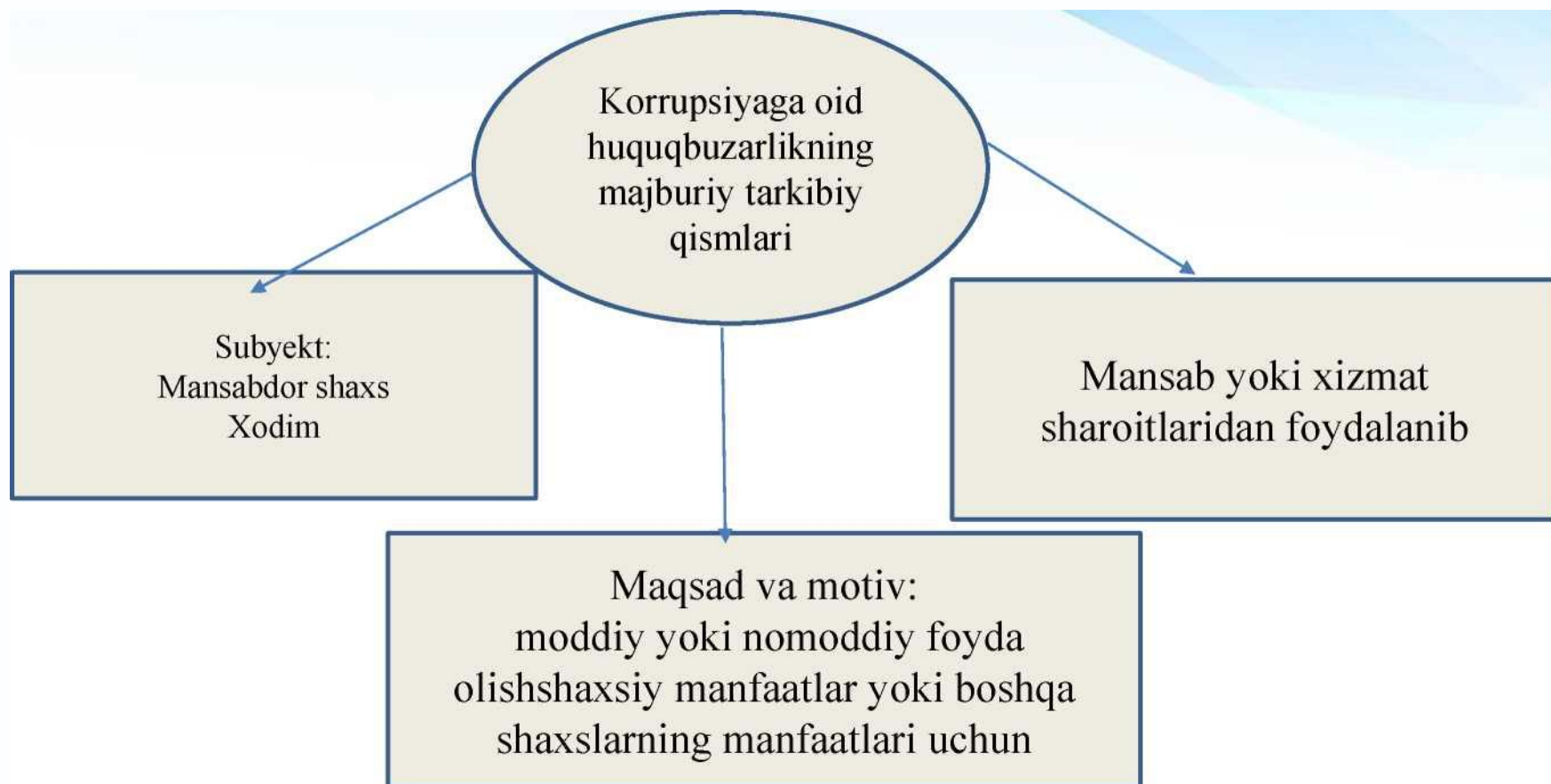
bunday tadbirda ishtirok etish to'g'risidagi ma'lumotlar oshkor qilingan taqdirda, tadbir kompaniya va ishtirokchining obro'siga putur etkazmaydi;

tadbir umumiy qabul qilingan biznes an'analariga mos kelishi va ko'ngil ochmasligi kerak;

tadbir juda hashamatli, qimmat, g'ayrioddiy emas, tabiati va narxiga mos bo'lishi kerak.

Korrupsion qonunbuzarlik qilish uchun javobgarlik

*KORRUPSIYAGA OID HUQUQBUZARLIKLAR SODIR ETILISHI QONUNHUUJATLARIGA MUVOFIQ
INTIZOMIY, MA'MURBY, JINOIY JAVOBGARLIKKA SABAB BO'LADI.*

Mansabdor shaxs

*(tayinlangan, saylangan,
vaqtincha, doimiy yoki maxsus
vakolat bilan)*

**T ashkiliy-ma'muriy,
ma'muriy-xo'jalik
funktsiyalarini amalga oshiradi**

**YURIDIK AHAMIYATGA
MOLIK HARAKATLARNI
AMALGA OSHIRISH
VAKOLATIGA EGA**

**Hokimiyat vakili sifatida
ishlaydi**

Xodim - mehnat faoliyatini mehnat yoki
fuqarolik-huquqiy shartnoma asosida
amalga oshiruvchi, mansabdor shaxsning
belgilariga ega bo 'lgan shaxs

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QONUNCHILIGIGA MUVOFIQ KORRUPSIYAVIY JINOYAT SODIR ETGANLIK UCHUN JINOIY JAVOBGARLIK :

<u>CTaTbg 210. Pora olish</u> nopa oʻlum, H'bhU gaB^am oprahu, gaB^am uumupoKugaru TamKU^OT eKU \$yK,apo.napHUHry3UHU y3u 6om^apum oprahu MaHca6gop maxcuHUHry3 xu3MaTMaBK,eugaH ^oftga^aHraH xonga cogup ^TUUU ^03um eKU MyMKUH 6y^raH MyafiflH xapakaTHU nopa 6epaemraH waxCHUHRMaH^aarnnapuHU Ky3^a6 6awapuuu eKU 6a^apwacnuru ^Ba3ura maxcaH y3u eKU Bocumanu op^a^u KpHyHra xu^o^ ^KaH^uruHU 6u^a mypu6, MogguM KUMMam^uK^ap o^umu exyg Mynkuft MaH^aamgop 6y^umu		6a3aBUM xuco6^am MUKgopuHUHr ^^uk 6apaBapugaH «3 6apaBapurana MUKgopga wapuMa eKU MyafiflH p/KyKflaH MaxpyM ^TU^raH xonga ukku Mu^gaH 6em ftu^raqa 030g^uKHU HeKnau exyg 6em ftu^raqa 030g^uKgaH MaxpyM K,u.nuu 6u^aH wa^onaHagu
<u>CrnaTbH 211. Pora berish</u> nopa 6epum, abHU gaB^am oprahu, gaB^am uumupoKugaru TamKU^OT eKU \$yK,apo.napHUHr y3UHU y3u 6ouK,apuu oprahu MaHca6gop maxcura Ma3Kyp MaHca6gop maxCHUHry3 xu3MaTMaBK,eugaH ^oftga^aHraHxo^ga cogup ^TUUU .HO3UM eKU MyMKUH 6y^raH MyafiflH xapaKaTHU nopa 6epaH maxCHUHR MaH^aarnnapuHU Ky3^a6 6awapuuu eKU 6a^apwacnuru ^Ba3ura KOHyHra xu^o^ ^KaHnuruHU 6u^a mypu6 6eBocuma eKU Bocumanu op^a^u MogguM KpMMarnnuKnap 6epum eKU yHU Mynkuft MaH^aamgop ^TUu		6a3aBUM xuco6^am MUKgopuHUHr ^^uk 6apaBapugaH «3 6apaBapurana MUKgopga wapuMa eKU ukku Mu^gaH 6em Mu^rana 030g^uKHU HeKnau exyg 6em Mu^rana 030g^uKgaH Ma^pyM K,u.nuu 6u^aH wa^onaHagu.
<u>CmaTtH 212. Pora olish-berishda vositachilik qilish</u> nopa oʻlum-6epumga Bocumanu^uK K,u.nuu, abHU nopa oʻlum eKU 6epum xycycugaru Ke^umyBra ^pumumra K,apamu^raH ^ao^uam, rnyHUHrgeK MaH^aamgop waxcnapHUHrmonuupuFU 6u^aH nopaHU 6eBocuma 6epum,		6a3aBMM x,uco6.naw MMKgppuHMHr ^PPMK 6apaBapugaH «3 6apaBapuraHa MMKgppga wapuMa eku ukku MungaH 6ew MunraHa o3ogpMKHM Meknaw exyg 6ew MunraHa o^ogpMKgaH MaxpyM KMPMW 6unaH ^a^onaHagu.

213-Mogga. flaBnam oprahuHr, gaBnam ummupoKugaru TawKunoTHUhr eKu ^y^aponap y3UHu y3u 6owK,apuw oprahuHr xu3MaiMucuHU nopa ^Ba3ura OFgupu6 onurn		6a3aBUM xuco6aaw Mu^gopuHUhr ^nnuk 6apaBapurana Muxgppga wapuMa eku yq ro3 coamrana Maw6ypuM waMoam uwaapu exyg ukku Munrana axnoK, my^amuw uwaapu 6unaH wa^onaHagu.
214-Mogga. flaBnam oprahu, gaanam uumupoKugaru TauKunoT eKu \$y^aponapHUHry3UHu y3u 6ou^apuu oprahu xu3MaTMucuHUhr KoHyHra xuno\$ paBuuga MogguM ^uMMamnuknap onurnu eku MynkuM MaH\$aa mgop 6ynurnu		6a3aBuM xuco6nam MUK,gopuHUhr ^nnuk 6apaBapurana MUK,gopga wapuMa eku yq ro3 coamrana Maw6ypuM waMoam uwaapu exyg ukku Munrana axnoK, my^amuw uwaapu 6unaH wa^onaHagu.
<u>192,9-Mogga. Tureopamga nopa ^Ba3ura OFgupuS ornm</u>		6a3aBUH \HCOO.iam MUKgopuHUhr 3.I.IHK oapaBapugaH ro3 oapaBapuraua MUKgopga >Kapuvia CKU yu ro3 coamrau Ma>KOypuu >KaMoam umnapu CKU 6up uungaH UKKU uunrau axnoK my3amum umnapu cxyg 6up uungaH yu uunrau O3OJ.IUKHU ueK.iam eKu yu uunrau O3og.iuKgaH MaxpyM Kunum 6u.iaH >Ka3O.iaHagu.
<u>192,10-Mogga. HogaB^am mu^opam mamKuaomuHUhr eku 6omx;a HogaB^am mamkujomuHUhr xu3MamnucuHu nopa ^Ba3ura OFgupuS o^um</u>		6a3aBUH \uco6aam MUKgopuHUhr HurupMa 6apaBapugaH yiru3 6apaBapuraua MUKgopga >Kapuvia CKU UKKU ro3 KupK coamrau via>K6ypuH >Kavioam umaapu cxyg 6up Huarau axaoK my3amum umaapu 6uaaH >Ka3onaHagu.

167-модда. Ўзлаштириш ёки растрата йўли билан талон-торож қилиш

Айбдорга ишониб топширилган ёки унинг ихтиёрида бўлган ўзганинг мулкани ўзлаштириш ёки растрата қилиш йўли билан талон-торож қилиш

базавий ҳисоблаш миқдорининг юз бараваригача миқдорда жарима ёки икки юз қирқ соатгача мажбурий жамоат ишлари ёхуд бир йилгача ахлоқ тузатиш ишлари билан жазоланади.

168-модда. Фирибгарлик
Олдинги таҳрирга қаранг.

Фирибгарлик, яъни алдаш ёки ишончни суниестеъмол қилиш йўли билан ўзганинг мулкани ёки ўзганинг мулкига бўлган ҳуқуқни қўлга киритиш

базавий ҳисоблаш миқдорининг эллик бараваридан юз бараваригача миқдорда жарима ёки икки йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёки бир йилдан уч йилгача озодликни чеклаш ёхуд уч йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

205-модда. Ҳокимият ёки мансаб ваколатини суниестеъмол қилиш
Олдинги таҳрирга қаранг.

Ҳокимиятни ёки мансаб ваколатини суниестеъмол қилиш, яъни давлат органи, давлат иштирокидаги ташкилот ёки фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи мансабдор шахсининг ўз мансаб ваколатларидан қасдан фойдаланиши фуқароларнинг ҳуқуқларига ёки қонун билан қўриқланадиган манфаатларига ёхуд давлат ёки жамоат манфаатларига кўп миқдорда зарар ёхуд жиддий зиён етказилишига сабаб бўлса

базавий ҳисоблаш миқдорининг бир юз эллик бараваридан уч юз бараваригача миқдорда жарима ёки беш йилгача муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш ёки уч юз олтмиш соатгача мажбурий жамоат ишлари ёхуд уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёки бир йилдан икки йилгача озодликни чеклаш ёки уч йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

209-модда. Мансаб сохтакорлиги
Олдинги таҳрирга қаранг.

Мансаб сохтакорлиги, яъни давлат органи, давлат иштирокидаги ташкилот ёки фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органи мансабдор шахсининг гаразўйлик ёки бошқа манфаатларни кўзлаб расмий ҳужжатларга била туриб сохта маълумотлар ва ёзувлар киритиши, ҳужжатларни қалбақлаштириши ёки била туриб сохта ҳужжатлар тузиши ва тақдим этиши фуқароларнинг ҳуқуқларига ёки қонун билан қўриқланадиган манфаатларига ёхуд давлат ёки жамоат манфаатларига жиддий зарар етказилишига сабаб бўлса,

базавий ҳисоблаш миқдорининг юз бараваридан уч юз бараваригача миқдорда жарима ёки беш йилгача муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш ёки уч юз олтмиш соатгача мажбурий жамоат ишлари ёхуд икки йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёки бир йилдан икки йилгача озодликни чеклаш ёки уч йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

192,11-модда. Нодавлат тижорат ташкилотида ёки бошқа нодавлат ташкилотида мансабдор шахслар томонидан ўз ваколатларини суниётсмол қилиш
Мансаб ваколатларини суниётсмол қилиш, яъни нодавлат тижорат ташкилоти ёки бошқа нодавлат ташкилоти мансабдор шахсининг ўз мансаб ваколатларидан қасддан фойдаланишни фуқароларнинг ҳуқуқларига ёки қонун билан қўриқланадиган манфаатларига ёхуд давлат ёки жамоат манфаатларига кўп миқдорда зарар ёхуд жиддий зиён етказилишига сабаб бўлса

базавий ҳисоблаш миқдорининг юз бараваридан бир юз эллик бараваригача миқдорда жарима ёки уч юз соатгача мажбурий жамоат ишлари ёки икки йилгача озодликни чеклаш ёхуд икки йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади

243-модда. Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш

Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш, яъни мулк (пўл маблағлари ёки бошқа мол-мулк) жиноий фаолият натижасида топилган бўлса, уни ўтказиш, мулкка айлантириш ёхуд алмаштириш йўли билан унинг келиб чиқишига қонуний тўс бериш, худди шунингдек бундай пўл маблағлари ёки бошқа мол-мулкнинг асл хусусиятини, манбаини, турган жойини, тасарруф этиш, кўчириш усулини, пўл маблағларига ёки бошқа мол-мулкка бўлган ҳақиқий эгаллик ҳуқуқларини ёки унинг қимга қараңилигини яшириш ёхуд сир сақлаш, —
беш йилдан ўн йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

беш йилдан ўн йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

301-модда. Ҳокимиятни суниётсмол қилиш, ҳокимият ваколатидан ташқарига чиқиш ёки ҳокимият ҳаракатсизлиги
Бошлиқ ёки бошқа мансабдор шахсининг ўз ҳокимият ёки хизмат мавқеини суниётсмол қилиши, ҳокимият ёки хизмат ваколати доирасидан четга чиқиши, шунингдек, ҳокимият ҳаракатсизлиги Қўролди Кучларнинг манфаатларига, ҳарбий хизматчи ёки бошқа фуқароларнинг ҳуқуқлари ёки қонун билан қўриқланадиган манфаатларига кўп миқдорда зарар ёки жиддий зиён етказилишига сабаб бўлса

уч йилгача хизмат бўйича чеклаш ёки беш йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Korrupsion qonunbuzarliklar uchun ma'muriy javobgarlik

Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksda belgilangan javobgarlik turlari

Sanksiya

61-modda. Oz miqdorda talon-toroj qilish Oldingi tahrirga qarang. Mulkchilik shaklidan qat'i nazar korxona, muassasa, tashkilotlarning mol-mulkini o'g'irlash, o'zlashtirish, rastrata qilish, mansab lavozimini suiiste'mol qilish yoki firibgarlik yo'li bilan oz miqdorda talon-toroj qilish (BHM 30 baravarigacha)	BHM 10 baravarigacha jarima
61,1-modda. Nodavlat tijorat tashkilotining yoki boshqa nodavlat tashkilotining xizmatchisini pora evaziga og'dirib olish	BHM 20 baravarigacha jarima
193,1-modda. Davlat organining, davlat ishtirokidagi tashkilotning yoki fuqarolar o'zini o'zi boshqarish organining xizmatchisini pora evaziga og'dirib olish	BHM 20 baravarigacha jarima
193,2-modda. Davlat organi, davlat ishtirokidagi tashkilot yoki fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organi xizmatchisining qonunga xilof ravishda moddiy qimmatliklar olishi yoki mulkiy manfaatdor bo'lishi	BHM 20 baravarigacha jarima

Lokal hujjatlarda belgilangan intizomiy javobgarlik

Hayfisan;

O'rtacha oylik ish haqining 30% miqdorida jarima.

Qo'pol qilmish uchun o'rtacha oylik ish haqining 50% miqdorida jarima .

Mehnat shartnomasining bekor qilinishi:

Tizimli qoidabuzarlik;

Bir marta qo'pol qoidabuzarlik.

"UMS" MCHJ ichki mehnat qoidalariga muvofiq bir martalik qo'pol qoidabuzarliklar, undan keyin ish beruvchining tashabbusi bilan mehnat shartnomasi bekor qilinishi mumkin :

2.24.4. xodimga mehnat majburiyatlarini bajarishi munosabati bilan ma'lum bo'lgan qonun bilan muhofaza qilinadigan sirni (davlat, tijorat, xizmat va boshqa) noqonuniy (ruxsatsiz) olish va/yoki oshkor qilish;

2.24.5. xodimning ish joyida ish beruvchiga tegishli mol-mulkni o'g'irlash, qasddan yo'q qilish yoki shikastlash, shuningdek xodimning o'z vazifalariga beparvolik (beparvolik) munosabati, bu ish beruvchining mol-mulkini yo'qotishiga, yo'q qilinishiga va buzilishiga olib kelgan yoki olib kelishi mumkin, shuningdek, yo'q qilinishi (xavfsizligi emas).

2.24.7. xodimning manfaatlar to'qnashuvi faktini yashirishi, shuningdek, xodim o'zi tarafdor bo'lgan manfaatlar to'qnashuvining oldini olish yoki hal qilish choralarini ko'rmasligi, shu jumladan ushbu harakatlar ish beruvchiga har qanday salbiy oqibatlarga olib kelgan yoki olib kelishi mumkin bo'lgan hollarda.;

2.24.8. vaqt jadvallarini, vaqtincha mehnatga layoqatsizlik guvohnomalarini va ishda foydalaniladigan boshqa hujjatlarni qalbakilashtirish (qalbakilashtirish), shuningdek ularga yolg'on (noto'g'ri) ma'lumotlarni kiritish;

2.24.17. nojiyuchHe nenoKiibix cpe/jcTB, MaTcпHanbiibix neiinocTeH HJIH HMymecTBcmiOH Bbiro/ibi 3a BbinojmeHHc HJIH iieBbinojiienHe B miTcпccax ocymcCTBJUHOIUCFO no/iKyn JIHUI onpejiejieiiioo HCHCTBHH (ycjiyрn), Kopoe paSoriiiHK JIOJITKCH 6i>JI HJIH MOI coBcpmnrб c Hcnojib3OBanHeM CBOCTO cjiy>Ke6Horo nojio>KeHH5i.

XALQARO AMALIYOTDA YURIDIK SHAXSLARNING JAVOBGARLIGI

BMTNING KORRUPSIYAGA QARSHI KONVENSIYASINING 26-MODDASI

1) har bir ishtirokchi Davlat, uning huquqiy tamoyillarini hisobga olgan holda, ushbu Konvensiyaga muvofiq tan olingan jinoyatlarda ishtirok etgani uchun yuridik shaxslarning javobgarligini aniqlash uchun zarur bo'lishi mumkin bo'lgan choralarni ko'radi

2) yuridik shaxslarning javobgarligi jinoiy, fuqarolik yoki ma'muriy bo'lishi mumkin.

3) bunday javobgarlikni yuklash jinoyat sodir etgan shaxslarning jinoiy javobgarligiga zarar etkazmaydi.

4) har bir ishtirokchi Davlat, xususan, ushbu moddaga muvofiq javobgarlikka tortiladigan yuridik shaxslarga nisbatan samarali, mutanosib qanday qilib jinoiy yoki jinoiy bo'lmagan sanksiyalarni, shu jumladan pul sanksiyalarini qo'llashni ta'minlaydi

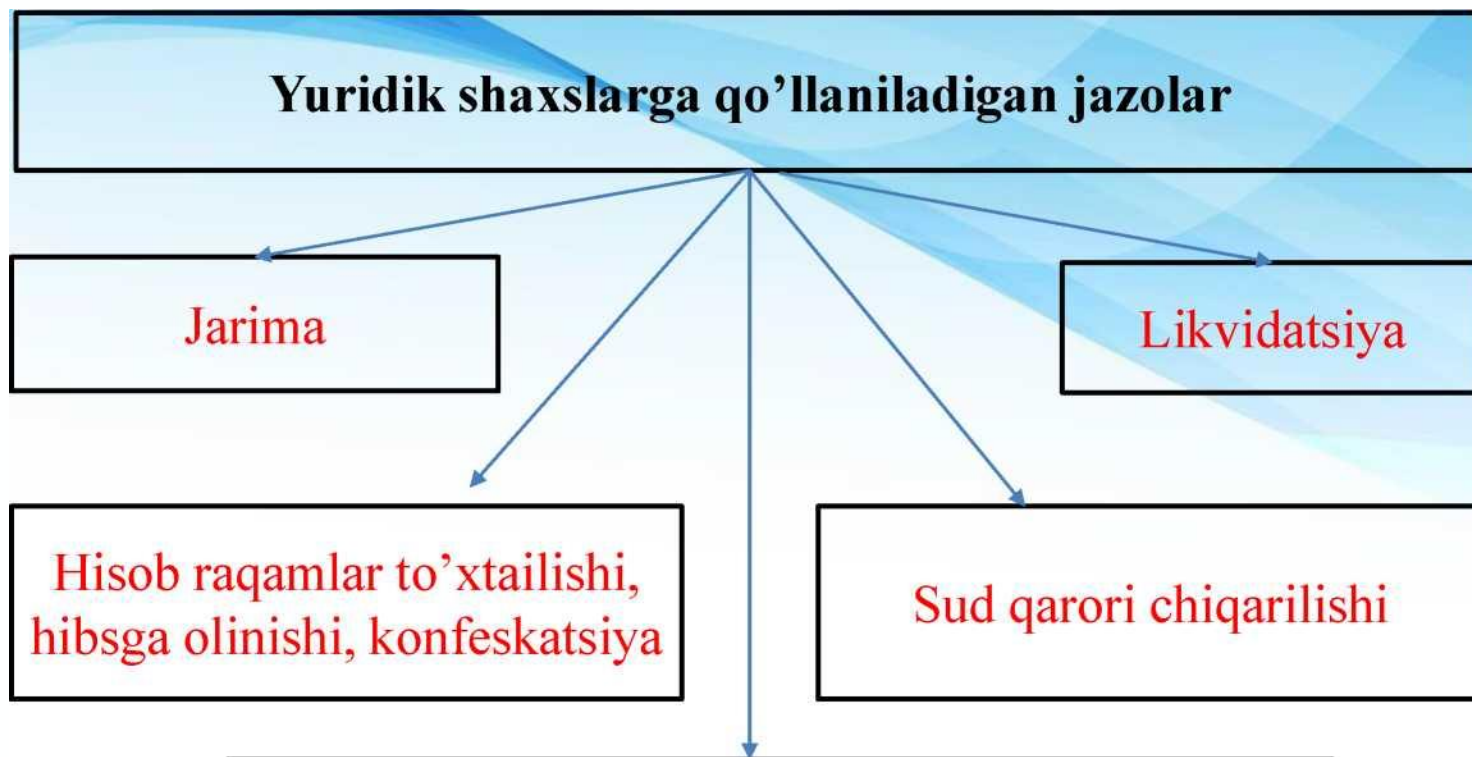

70 dan ortiq davlat qonunchiligida korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar uchun yuridik shaxslarning javobgarligi ko'zda tutilgan

AQSh, Kanada, Buyuk Britaniya, Daniya, Shvetsiya, Norvegiya, Avstraliya va boshqalar - yuridik shaxslarning jinoiy javobgarligi ko'zda tutilgan

Postsovet davlatlarida:

Gruziya, Litva, Moldova-yuridik shaxslarning jinoiy javobgarligi ko'zda tutilgan; Rossiya-ma'muriy javobgarlik ko'zda tutilgan; Ozarbayjon, Latviya, Ukraina-yarim jinoiy javobgarlik ko'zda tutilgan

Huquqlarning cheklanishi